

1. Bu testte 75 soru vardır.

2. Cevaplarınızı, cevap kağıdının test için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. A) η>g nöbetleşmesini örnekleyen kullanım: ilk cümlelerin yüklemi "öltüg" ve son cümlelerin yüklemi " bardır "
- B) Birleşik sıfat tarafından nitelenmiş basit yapı ismi: "Bilgi bilmez kişi"
- C) Kullanıldığı cümleye neden-sonuç anlamı katan bir edat: "Antağrın ÜÇÜN igidmiş kağanrın sabın almatın yir sayu bardır." / "öyle (olduğu) için (seni) beslemiş kağanrın sözünü almadan (dinlemeden) her yere gittin."
- D) En az iki farklı türde fiilimsi: "Ol yergerü barsar" / "o yere varınca" ZARF-FİİL; "Bilgi bilmez kişi" / "bilgi bilmez (cahil) kişi" SIFAT-FİİLDİR.
- E) -taçı eki kullanıldığı her iki cümlede de gelecek zaman kipi göreviyle kullanılmıştır.

CEVAP E

2. Türkiye'de Orhun Yazıtlarıyla ilgili ilk bilimsel yayın Necip Asım Yazıksız'ın 17 Şubat 1895 tarihinde "İkdam" gazetesinde yayımladığı "Hutut-ı Kadime-i Türkiyye" makalesidir.

CEVAP A

3. Uygur Türkçesinin "n ağzında", bir kelimenin ilk hecesinde düz geniş bir ünlü (a,e), diğer hecelerde ise düz dar ünlü (ı,i) varsa düz dar ünlüler, düz geniş ünlüye (a,e) dönüşür. "n ağzına" özgü bu ses özelliği "kamag" < kamıg sözcüğünde görülmektedir.

CEVAP C

4. *Kutadgu Bilig*'de çok astronomi, hukuk, siyaset bilimi vb. ile ilgili çok sayıda bilimsel terim Türkçe olarak kullanılmıştır. Bu nedenle *Kutadgu Bilig* Türkçenin bir bilim dili olarak kullanılabileceğini gösteren ilk eser olarak kabul edilir.

CEVAP B

5. Karahanlı Türkçesinde geniş zaman kipi zamir kökenli şahıs eki alır. Ayrıca Karahanlı Türkçesinde istek kipi bulunmaz.

CEVAP C

6. A) I. ve III. tekil şahıs iyelik eki almış sözcükler: "Yigitligimde/gençliğimde"; "rütbesi".
- B) Birden fazla ek fiil: "idim mübtelâ/ müptelaydım"; "Tiler isen/diler isen".
- C) Gelecek zaman kipiyle çekimlenmiş fiil: "birmegesin/vermeyeceksin".
- D) Birden fazla tamlananı olan isim tamlaması: "karılık 'izz ü rütbesi/yaşlılık izzeti ve rütbesi". "öz", dönüşlülük zamiri; "tiler min" ifadesindeki "min/ben" ise I. tekil şahıs ekidir. Beyitlerde belgisiz zamir yoktur.

CEVAP E

7. Öncülde tanıtılan eser B) seçeneğindeki "Ed-Dürretü'l- Mudiyye fi'l- Lügati't- Türkiyye"dir.

CEVAP B

8. İlk dört seçenekte verilenler Harezmi ve Kıpçak Türkçesi arasında ayırıcı özelliklerdir. Ancak E) seçeneğinde verilen I. tekil şahıs iyelik eki, Harezmi ve Kıpçak Türkçesinde ortak olarak kullanılan "+m" ekidir.

CEVAP E

9. Bulunma hal eki Doğu Türkçesinde olduğu gibi +da/+ta biçimindedir.

CEVAP E

10. B) Ayrılma hal ekiyle kurulmuş birleşik fiil: "izzetden geçmedi"

C) Ek fiilin birden farklı biçimde kullanılmıştır: "bühtândur"; "yok durur"

D) Soru ve kişi zamiri kullanılmıştır: "senün", "ana"; "kim"

E) Geçişsiz fiilden türemiş zarf-fiil: "uç-uban"

Sıfatla kurulmuş edat öbeği yoktur.

CEVAP A

11. Öncülde tanıtılan eser Ahmet Fâkih'in Konya'dan Mekke'ye yaptığı Hac yolculuğunu ve bu rotadaki büyük mabetlerle türbe vb. kutsal mekanları anlattığı *Kitâb-ı Evsâf-ı Mesâcid-i Şerife* adlı seyahatnamesidir.

CEVAP C

ÖABT - Türk Dili ve Edebiyatı

12. Türk dilinin r/l kolunda Hun, Bulgar ve Çuvaş Türkçesi yer alır. Tatar ve Yakut Türkçesi ise ş/z kolunda yer alır.

CEVAP E

13. Söz başı “h-” seslerini koruduğu için ayrı bir lehçe grubu oluşturduğu kabul edilen çağdaş Türk lehçesi Halaççadır.

CEVAP B

14. Altayistik teorisine göre Ana Altaycadan koparak bağımsız hale gelen ilk dil Japoncadır.

CEVAP C

15. A) Hintçe-Farsça: Gövde bükümlü dillerdir.
B) Çince-Baskça: Tek heceli (yalınlayan) dildir.
C) İngilizce-Grekçe: Gövde bükümlü dillerdir.
D) İbranice-Arapça: Kök bükümlü dillerdir.
E) Arapça: Kök bükümlü dildir; Farsça: Gövde bükümlü dildir.

CEVAP E

16. Patlayıcı “d” sesinin akıcı “y” sesine dönüşmesi AKİCİLAŞMA;
geniş “u” sesinin dar “ı” sesine dönüşmesi DARALMA olarak adlandırılır.

CEVAP B

17. Türkçe bir kelimde “m” sesi söz başında asli olarak bulunmaz.

CEVAP D

18. A) İyelik eki ile bulunma hal eki arasına girmiş zamir “n”si: “köşesinde”
B) Bir cümlede birden fazla edata yer verilmiştir: “Ama sanki o daha çok Marquez’le, Borges’le ak-raba”
C) Bir edat isim tamlamasıyla öbekleşerek zaman zarfı göreviyle kullanılmıştır: “babasının ölümünden sonra”
D) Bir sıfat-fiil edat ve dönüşlülük zamiriyle fiilimsi öbeği kurmuştur: “Tıpkı [edat] kendisine [dönüşlülük zamiri] benzeyen”
E) Tamlayanı da tamlananı da zamir olan bir isim tamlaması YOKTUR.

CEVAP E

Deneme Sınavı 2 - Çözümleri

19. Öncülde verilen dörtlülüklerde Zülali'nin sorduğu bilmeceye/muammaya Müdami cevap vermektedir.

CEVAP B

20. Genellikle masallar üzerinde çalışan, temel prensip olarak varyantların karşılaştırılması ilkesiyle araştırmalar yapan halk bilimi kuramı Tarihî-Coğrafi Fin Kuramı'dır. Bu kuram kapsamında tip ve motif katalogları hazırlanmıştır.

CEVAP A

21. Halk bilimi Fransa'da değil, İngiltere'de *The Folklor Society* dergisinin yayımlanmasıyla “bilim dalı” haline gelir.

CEVAP E

22. Öncülde verilen menkıbede turna kılığına girmek suretiyle “don değiştirme” motifi vardır.

CEVAP C

23. Başyapıtı *Makalat* olmak üzere tüm yapıtlarını Arapça olarak yazmış olan, öncülde hakkında bilgi verilen mu-tasavvıf Hacı Bektaş-ı Veli'dir.

CEVAP B

24. Öncülde tanıtılan eser 15. yy.da Mahmutoğlu Bayat-lı Hasan tarafından yazılarak Cem Sultan'a sunduğu *Câm-ı Cem Âyin*'dir.

CEVAP A

25. A) **Muamma:** âşıklık geleneğinde her türlü manzum bilmecenin genel adıdır. Çünkü “lügaz” terimi halk şiirinde kullanılmaz.
B) **Gövde:** Masallarda asıl olayın işlendiği ana bölümdür.
C) **Muhavere:** Karagöz ve orta oyununda ana karakterlerin söyleştiği bölümdür.
D) **Döşeme:** Âşık fasıllarında ve saz meclislerinde âşıkların kendi şiirlerini söylemeye başlamadan ya da icra edeceği hikâyeden önce söylediği manzum parçalardır. ayrıca masalların başında söylenen tekerleme ve manzum parçalara da tekerleme denir.
E) **Üç Elma:** Masalların son bölümüdür.

CEVAP D

ÖABT - Türk Dili ve Edebiyatı

26. Gelenekte oluşmuş ilk âşıklık kolu "Emrah Kolu"dur. Ancak bu kolun kurucusu/ kol başı Ercişli Emrah değil Erzurumlu Emrah'tır.

CEVAP E

27. Öncülde hakkında bilgi verilen kişi, tuluat tiyatrosunun kurucusu Kavuklu Hamdi'dir.

CEVAP B

28. Karagöz ve orta oyununun bölümleri sırasıyla: mukad-dime, muhavere, fasıl ve bitiş bölümleridir. Döşeme, Karagöz oyunu ve orta oyununda ortak bölümlerden biri değildir.

CEVAP D

29. Öncülde tanıtılan âşık Ali İzzet Özkan'dır.

CEVAP E

30. Öncülde tanıtılan *Pendname* 18. yy.da, Lale Devri'nde Saray nakkaşı olan Levni'ye aittir.

CEVAP B

31. Türü belirleyen içeriktir. İçerik ve içeriği işleme tavrı bakımından *Nihan-ı Kaza*, *Rüya*, *Tercüibent* ve *Harnâme* eleştiri içeren **hiciv türünde** eserlerdir. Enderunlu Fazıl'ın *Çenginâme'si* ise İstanbul Çingenelerinin folklorunu, yaşama biçimlerini ve farklı milletlerden kırk iki erkek köçeğin betimlendiği murabba biçimiyle yazılmış manzum bir eserdir.

CEVAP E

32. Her denînin kaddine giydirme lutfun câmesin

Kim bu zîbâ hil'atin bozdun hemân endâzesin

Denî: alçak; kadd: boy, bos; lutfun câmesi: (senin) lütfunun elbisesi; zîbâ: süslü; hil'at: elbise; endâze: ölçü

Beytin dil içi çevirisi "A) Lütfunun elbisesini her alçağın boyuna bosuna giydirme ki bu süslü elbisenin ölçüsünü hemen bozarsın." biçiminde olmalıdır.

CEVAP A

Deneme Sınavı 2 - Çözümleri

33. İlk dört seçenekte sevgilinin fiziksel özellikleriyle ilgili olarak öne çıkan "göz mazmunu"dur. E seçeneğinde ise "boy" ile ilgili mazmun belirgindir.

A) Seçeneğinde "çeşm-i şehlası", "nergise" "çeşm-i rüzgar"

B) Seçeneğinde "Çeşmân-ı siyeh"

C) Seçeneğinde "gözlerin âhûsun"

D) Seçeneğinde "Aynun tökdi kanımı" ifadesi gözle ilgili mazmunlardır.

E) Seçeneğinde ise "Serv-kadler" ve "Biz bakıp eğlenelim serve" ifadeleri "boy" mazmunu ile ilgilidir.

CEVAP E

34. Vezin: "me fâ î lûn / me fâ î lûn / me fâ î lûn / me fâ î lûn"

(+ - - - - / + - - - - / + - - - - / + - - - -)

İlk mısra "Sunar bir dolu kadeh bin ---- kadehten sonra" anlamına geldiği için boş bırakılan yere "boş" anlamına gelen bir sözcük gelmelidir. Vezin gereği de bu kelime biri açık diğeri kapalı iki heceden oluşmalıdır. İkinci mısradaki boşluğa gelecek kelime ise yine vezin gereği bir açık diğeri kapalı heceden oluşan iki heceli bir kelime olmalıdır. Her iki mısradaki şartları sağlayan tek seçenek "E) tehî-felek" seçeneğidir.

CEVAP E

35. **TEŞRİFATÜ'S- ŞUARA**, manzum bir biçimde yazılmış olması bakımından Türk tezkirecilik geleneğinin sıra dışı eserlerinden biridir. Güftü bu eserde yüzden fazla şairi manzum olarak tanıtır. Gelenekte, dikkate değer bir başka tezkire de Ahd'nin **MEŞAIRÜ'S- ŞUARA** adlı tezkiresidir. Çünkü bu tezkire Ahd'den önce yaşamış hiçbir şairi içermeyip sadece kendi çağının şairlerini içermesiyle geleneğin diğer tüm tezkirelerden ayrılır.

CEVAP B

36. Öncüldeki metinde gezilen bir şehrin halkının dili hakkında bilgi verilmektedir. Bu içerik "Seyahatname" dışında, seçenekte verilen diğer türlerde görülmez. Metnin dil içi çevirisi ise şu şekildedir:

Öncelikle şehrin kibar insanları Arapça ve Farsça konuşur ancak halkın dili Türkçedir. "Abba", "Bre alatla", "Bre götüberi" şekilli sözleri vardır ve genellikle Ermeni dilindeki kelimeleri de kullanırlar. Fakat Kürtçe ve Rumca konuşmazlar.

CEVAP A

37. Türü belirleyen unsur anlamdır. Birinci beyit eleştirisi (hiciv), ikinci beyit ölüm (mersiye), üçüncü beyit Hz. Muhammet'in övgüsüdür (naat). Beyitlerin dil içi çevirisi şu şekildedir.

- Ey padişah-ı âlem, düşman mısın zekâya
Erbâb-ı iktidarı gördün mü saldırırsın
[Ey âlemin paîşahı zekâya düşman mısın ki iktidar sahibi (zekâ kudretine sahibi) birini görünce saldırıyorsun] **HİCVİYE**
- Yüz yire kodu lûtf ile gül-berg-i ter gibi
Sanduka saldı hâzin-i devrân güher gibi
[Taze gül yaprağı gibi lütufla yanağını yere/toprağa koydu; devranın hazinecisi sandığa (tabuta) mücevheri (cenazeyi) koydu] **MERSİYE**
- Sakın terk-i edebden kûy-ı mahbûb-ı Hudâ'dur bu
Nazargâh-ı ilâhîdür makâm-ı Mustafâ'dur bu
[Edebi terk etmekten sakın çünkü burası Allah'ın sevgilisinin köyü ve Allah'ın baktığı yer olan Hz. Muhammed Mustafa'nın makamıdır.] **NAAT**

CEVAP D

38. Güneşin sevgilinin güzelliğine bakarak kendinden utanmasında **TEŞHİS** sanatı vardır. Beytin dil içi çevirisi şöyledir:

Sevgilim yüzüne peçe çekme, bana yüzünü göster
Güzelliğinin ışığı görünsün de güneş utansın

CEVAP C

39. Metin ölüm temalı olmadığı için mersiyeden alınmış olamaz. Öncülde verilen beş mısralık bentte iki mahlas bulunduğundan bu şiir bir muhammesten alınmış olmaz. son iki mısra (Yahya) Kemâl'in bir gazeline aittir. Bu beytin üzerine (Veysel) Öksüz, üç mısra daha ekleyerek Kemal'in gazelinesi tahmis etmiştir.

CEVAP E

40. Öncülde verilen beyit "mefâ'ilün / mefâ'ilün / mefâ'ilün / mefâ'ilün" vezniyle yazılmıştır. İmâle yapılan yerler "(-)"; **vasl** olan yerler (*); **med** yapılan yerler (.) işareti ile gösterilmiştir.

Düşüp dâm-ı (-) / hevâyâ(-) has /ret-i gül-zâr / (.) kaldım ben

Gidip nefh-i (-) /Mesîhâ-veş / sabâ bîmâr / (.) kaldım ben

CEVAP A

41. Öncülde tanıtılan, tezkirecilerin "Hayyâm-ı Rum" olarak adlandırdığı rubai şairi Azmîzâde Hâletî'dir.

CEVAP B

42. Öncülde verilen beyit "mefâ'ilün / mefâ'ilün / mefâ'ilün / mefâ'ilün" vezniyle yazılmıştır.

Düşüp dâm-ı / hevâyâ has /ret-i gül-zâr / (.) kaldım ben
(+ - - - - / + - - - - / + - - - - / + - - - -)

Gidip nefh-i /Mesîhâ-veş / sabâ bîmâr / (.) kaldım ben
(+ - - - - / + - - - - / + - - - - / + - - - -)

Her iki mısranın son tefilesinde "zâr" ve "...mâr" hecelelerinde med yapılmıştır.

CEVAP C

43. Öncülde verilen dil özellikleri II. Yeni'nin şiir diliyle ilgilidir. II. Yeni şiiri, dilde ve duyarlıkta sıradanlığı aşmayı amaçlar. Akıl ve mantığın sınırlayıcılığını ve günlük dilin kuşatmasını aşmak amaçlanır. Seçenekteki tek II. Yeni şairi ve öncülde verilen dilsel tutumu benimsemiş tek şair Ece Ayhan'dır.

CEVAP D

44. Öncülde biyografik özellikleri de verilerek tanıtılan öykücü Ömer Seyfettin'dir.

CEVAP D

45. Edebî üretimine Servetifünun kadrosu içinde başlayan **AHMET HİKMET MÜFTÜOĞLU**, 19. yy.'ın ilk on yılından sonra hızla revaç bulan Millî Edebiyat'a katılmıştır. (...) yazarın Turancılık düşüncesini işlediği **GÖNÜL HANIM** romanı, aynı zamanda *Orhun Yazıtları*'nın konu edildiği ilk edebî eserdir.

CEVAP C

46. Öncülde tanıtılan roman konusu Anadolu'da geçen aynı zamanda ilk natüralist roman olan Nabizade Nazım'ın *Karabibik* romanıdır.

CEVAP B

47. **ZİYA PAŞA**, Tanzimat kuşağında görülen o derin ikilemin âdeta ete kemiğe bürünüp şahıslaşmış halidir. 1868'de yayımladığı **ŞİİR ve İNŞA** makalesinde (...) Bu makaleden altı yıl sonra yayımladığı **HARABAT** adlı eserine yazdığı ön sözde ise tamamen tersi görüşleri savunur. Aynı kuşağın yenilikçi şairlerinden **NAMİK KEMAL** ise bu ön söze iki makale (**Tahrîb-i Harabat ve Takîp**) ile yanıt verir.

CEVAP E

ÖABT - Türk Dili ve Edebiyatı

48. Öncülde özellikleri ve ilkeleri sıralanan akım Hümanizm'dir.

CEVAP A

49.

Yazar	Hikâye	Roman
Demiz Özlü	<i>Bunaltı</i>	<i>İthaka'ya Yolculuk</i>
Leyla Erbil	<i>Hallaç</i>	<i>Tuhaf Bir Kadın</i>
Ferit Edgü	<i>Bozgun</i>	<i>Kimse</i>
Vüs'at Orhan Bener	<i>Mızıkalı Yürüyüş</i>	<i>Buzul Çağının Virüsü</i>

Seçenekteki "E) *Denge Uzmanı*" Orhan Duru'ya ait bir öyküdür.

CEVAP E

50. Dizelerin 4+4+3+3 biçiminde kümelendiği nazım biçimi sonedir.

CEVAP A

51. Öncülde "Kötümserliği ve iflah olmaz fatalist karamsarlığına" ile tanıtılan Osmanlı aydını **ZİYA PAŞA**'dır. "Batı eğitim sisteminde köklü bir değişimin yolunu açan" Jean Jack Rousseau'nun **EMİLE** adlı eserini Fransızcadan çevirir.

CEVAP E

52. A) Klasik edebiyatın yaygın nazım biçimlerinden **KASİDE** ile yazılmıştır.
B) Klasik edebiyatın mazmunları öncüldeki beyitlerde **YOKTUR**.
C) Kafiye'nin son ses "n" / "nun" olduğu için "**KASİDE-İ NUNİYYE**" de denilebilir.
D) İrsalimesel sanatı: "Yere düşmekle cevher, sâkit olmaz kadr-ü kıymetten" mısrası **atasözüdür**.
E) "**Millet, vatan, hâk-i vatan / vatan toprağı**" vb. kavramlar bakımından yenilikçi bir metindir.

CEVAP B

Deneme Sınavı 2 - Çözümleri

53. (...) Örneğin **ESİR ŞEHRİN MAHPUSU** romanında işgal altındaki İstanbul'da millî mücadele yanlısı gazeteci ve aydınların üzerine çöken kâbus Bekir Ağa Bölüğü özelinde betimlenirken bu romanın ait olduğu serinin son kitabı olan **YOL AYRIMI** romanında ise genç Cumhuriyet'in çok partili hayata geçiş denemeleri irdelenir. I. Dünya Savaşı'nın harap ettiği Cehennem Yüzbaşı Topçu Cemil'in şahsında İttihatçı subayların toparlanma ve Millî Mücadele'ye omuz verme gayreti **YORGUN SAVAŞÇI** romanında işlenir. Atatürk'e düzenlenen İzmir Suikasti ve sonrasında yaşananlar ise **KURT KANUNU** romanında ele alınır.

"E) Rahmet Yolları Kesti"de ise eski eşkiya Uzun İskender ve eşkiya olma heveslisi Maraz Ali'nin yağmurlu bir gecede yaptıkları ev baskını özelinde Anadolu'daki eşkiyalık olgusu ele alınır.

CEVAP E

54. Yahya Kemal, amacı "saf şiir"e ulaşmak olan parnasist-sembolist yönelimli ve şiire toplumcu bir misyon yüklememiş bir şairdir. Mehmet Emin Yurdakul, Tevfik Fikret, Ziya Gökalp realist-gözlemci bir tavırla toplumsal içerikli "manzume"ler yazmışlardır ancak bunu seküler/laik bir tutumla yapmışlardır. Bu üç şairin metinlerinde mistisizm ve dinsel duyarlık öne çıkan bir unsur değildir.

CEVAP A

55. Öncülde bahsedilen romancılar Kemal Tahir ve Tarık Buğra'dır. *Körduman* ve *Bozkırdaki Çekirdek* Kemal Tahir'in; *Firavun İmanı* ve *Dönemeçte* ise Tarık Buğra'nın romanlarıdır. *Allah'ın Süngüleri* ise Attilâ İlhan'a aittir.

CEVAP B

56. Öncülde tanıtılan roman Müfide Ferit Tek'in *Aydemir* romanıdır.

CEVAP B

57. Öncülde tanıtılan edebî oluşum II. Yeni'dir. II. Yeni şairleri kitle/yığın kültürüne ve popüler sanat anlayışını sanatı sıradanlaştırıp klişeleştiren bir etki olarak görmüştür. Bu tutum "Folklor şiire düşman" mottosuyla ifade edilir.

CEVAP E

58. Öncülde tanıtılan edebî akım Natüralizmdir. Öncülde romanın kurmaca dünyası içinde, nesnel-gerçek dünyanın bir benzerinin kurulması, kişilerin gözlem ve tahlil edilmesi gerektiği vurgulanmıştır. Ayrıca "toplumsal sorunun otopsi" ifadesi ve "bireysel ve toplumsal veraset(kalıtım)" ifadesi romanın bir tür laboratuvar olarak değerlendirildiğini gösterir. Bu özellikler Natüralizm'i Realizm'de ayırır.

CEVAP B

59. Öncülde verilen "çoğulculuk", "gerçeğin silikleşmesi", "karanavallaşma", "melezleştirme" ve "gerçek dışılık, kara mizah" postmodernizmin öne çıkan özellikleridir.

CEVAP C

60. Öncülde hakkında bilgi verilen akım romantizmdir. **VICTOR HUGO**, 1827 yılında Fransa'da yayımladığı **CROMWELL** adlı tiyatrosunun ön sözünde, tüm yerleşik kurallara karşı çıktığı için, birkaç sayfalık ön söz, bu edebî anlayışın manifestosu olarak kabul edilir.

CEVAP D

61. "Bilgi okuryazarlığı
Eleştirel düşünme
Görsel okuryazarlık
İletişim ve iş birliği
Medya okuryazarlığı
Yaratıcı düşünme" öğrenciye kazandırılması beklenen alana özgü becerilerdir. Yenilikçi düşünme bunlardan biri değildir.

CEVAP D

62. Sheehy'e (2001) göre 1. Bilginin tanımı ve anlamı, 2. Bilginin toplanması ve depolanması, 3. Bilginin düzenlenmesi, 4. Bilginin analizi ve değerlendirilmesi, 5. Bilginin yorumlanması ve sunulması, 6. Bilginin iletilmesi ve işbirliği'dir.

CEVAP C

63. Programdaki okuma çalışmalarında metinleri anlamak ve değerlendirmek esastır. Değerlendirmenin bir parçası olarak metinlerin edebiyat geleneği içindeki yerini belirlemek üzere edebiyat tarihinden yararlanılmalıdır. Ancak bu yararlanma, edebiyat tarihinde bütün türlerin gelişimini bir arada vermek yerine, her türün içinde edebiyat geleneğinin yansıtılması şeklinde gerçekleşmelidir.

CEVAP D

64. I. **Genellik ve eşitlik:**

Madde 4 - Eğitim kurumları dil, ırk, cinsiyet ve din ayrımı gözetilmeksizin herkese açıktır. Eğitimde hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz.

- II. **Ferdin ve toplumun ihtiyaçları:**

Madde 5 - Milli eğitim hizmeti, Türk vatandaşlarının istek ve kabiliyetleri ile Türk toplumunun ihtiyaçlarına göre düzenlenir.

- III. **Yönelme:**

Madde 6 - Fertler, eğitimleri süresince, ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda çeşitli programlara veya okullara yöneltilerek yetiştirilir.

(Değişik: 16/8/1997-4306/3 md.) Milli eğitim sistemi, her bakımdan, bu yönelmeyi gerçekleştirecek biçimde düzenlenir. Bu amaçla, ortaöğretim kurumlarına, eğitim programlarının hedeflerine uygun düşecek şekilde hazırlık sınıfları konulabilir. Yönelmede ve başarının ölçülmesinde rehberlik hizmetlerinden ve objektif ölçme ve değerlendirme metodlarından yararlanılır.

- IV. **Eğitim hakkı:**

Madde 7 - İlköğretim görmek her Türk vatandaşının hakkıdır.

İlköğretim kurumlarından sonraki eğitim kurumlarından vatandaşlar ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde yararlanırlar.

- V. **Fırsat ve imkan eşitliği:**

Madde 8 - Eğitimde kadın, erkek herkese fırsat ve imkan eşitliği sağlanır. Maddî imkanlardan yoksun başarılı öğrencilerin en yüksek eğitim kademelerine kadar öğrenim görmelerini sağlamak amacıyla parasız yatılılık, burs,kredi ve başka yollarla gerekli yardımlar yapılır. Özel eğitime ve korunmaya muhtaç çocukları yetiştirmek için özel tedbirler alınır.

- VI. **Süreklilik:**

Madde 9 - Fertlerin genel ve mesleki eğitimlerinin hayat boyunca devam etmesi esastır. Gençlerin eğitimi yanında, hayata ve iş alanlarına olumlu bir şekilde uymalarına yardımcı olmak üzere, yetişkinlerin sürekli eğitimini sağlamak için gerekli tedbirleri almak da bir eğitim görevidir.

- VII. **Atatürk İnkılap ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği:**

Eğitim sistemimizin her derece ve türü ile ilgili ders programlarının hazırlanıp uygulanmasında ve her türlü eğitim faaliyetlerinde Atatürk inkılap ve ilkeleri ve Anayasada ifadesini bulmuş olan Atatürk milliyetçiliği temel olarak alınır. Milli ahlak ve milli kültürün bozulup yozlaşmadan kendimize has şekli ile evrensel kültür içinde korunup geliştirilmesine ve öğretilmesine önem verilir.

Milli birlik ve bütünlüğün temel unsurlarından biri olarak Türk dilinin, eğitimin her kademesinde, özellikleri bozulmadan ve aşırılığa kaçılmadan öğretilmesine önem verilir; çağdaş eğitim ve bilim dili halinde zenginleşmesine çalışılır ve bu maksatla Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ile işbirliği yapılarak Milli Eğitim Bakanlığınca gereken tedbirler alınır.

VIII. Demokrasi eğitimi:

Güçlü ve istikrarlı, hür ve demokratik bir toplum düzeyinin gerçekleşmesi ve devamı için yurttaşların sahip olmaları gereken demokrasi bilincinin, yurt yönetimine ait bilgi, anlayış ve davranışlarla sorumluluk duygusunun ve manevi değerlere saygının, her türlü eğitim çalışmalarında öğrencilere kazandırılıp geliştirilmesine çalışılır; ancak, eğitim kurumlarında Anayasada ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine aykırı siyasi ve ideolojik telkinler yapılmasına ve bu nitelikteki günlük siyasi olay ve tartışmalara karışılmasına hiçbir şekilde meydan verilmez.

IX. Laiklik:

Türk milli eğitiminde laiklik esastır. Din kültürü ve ahlak öğretimi ilköğretim okulları ile lise ve dengi okullarda okutulan zorunlu dersler arasında yer alır.

X. Bilimsellik:

Madde 13 - Her derece ve türdeki ders programları ve eğitim metotlarıyla ders araç ve gereçleri, bilimsel ve teknolojik esaslara ve yeniliklere, çevre ve ülke ihtiyaçlarına göre sürekli olarak geliştirilir. Eğitimde verimliliğin artırılması ve sürekli olarak gelişme ve yenileşmenin sağlanması bilimsel araştırma ve değerlendirmelere dayalı olarak yapılır. Bilgi ve teknoloji üretmek ve kültürümüzü geliştirmekle görevli eğitim kurumları gereğince donatılıp güçlendirilir; bu yöndeki çalışmalar maddi ve manevi bakımından teşvik edilir ve desteklenir.

XI. Planlılık:

Madde 14 - Milli eğitimin gelişmesi iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınma hedeflerine uygun olarak eğitim - insan gücü - istihdam ilişkileri dikkate alınmak suretiyle, sanayileşme ve tarımda modernleşmede gerekli teknolojik gelişmeyi sağlayacak mesleki ve teknik eğitime ağırlık verecek biçimde planlanır ve gerçekleştirilir.

Mesleklerin kademeleri ve her kademenin unvan, yetki ve sorumlulukları kanunla tespit edilir ve her derece ve türdeki örgün ve yaygın mesleki eğitim kurumlarının kuruluş ve programları bu kademelere uygun olarak düzenlenir.

Eğitim kurumlarının yer, personel, bina, tesis ve ekleri, donatım, araç, gereç ve kapasiteleri ile ilgili standartlar önceden tespit edilir ve kurumların bu standartlara göre optimal büyüklükte kurulması ve verimli olarak işletilmesi sağlanır.

XII. Karma eğitim:

Madde 15 - Okullarda kız ve erkek karma eğitim yapılması esastır. Ancak eğitimin türüne, imkan ve zorunluluklara göre bazı okullar yalnızca kız veya yalnızca erkek öğrencilere ayrılabilir.

XIII. Okul ile ailenin işbirliği:

Eğitim kurumlarının amaçlarının gerçekleştirilmesine katkıda bulunmak için okul ile aile arasında işbirliği sağlanır. Bu maksatla okullarda okul - aile birlikleri kurulur. Okul - aile birliklerinin kuruluş ve işleyişleri Milli Eğitim Bakanlığınca çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir.

XIV. Her yerde eğitim:

Madde 17 - Milli eğitimin amaçları yalnız resmi ve özel eğitim kurumlarında değil, aynı zamanda evde, çevrede, işyerlerinde, her yerde ve her fırsatta gerçekleştirilmeye çalışılır. Resmi, özel ve gönüllü her kuruluşun eğitimle ilgili faaliyetleri, Milli Eğitim amaçlarına uygunluğu bakımından Milli Eğitim Bakanlığının denetimine tabiidir. Çeşitlilik bunlardan biri değildir.

CEVAP D

65. Değer açıklama öğretmenlerin öğrencilerin biçimlenmiş ve yükselen değerlerinin farkına varmalarına yardım etmelerine yönelik bir yöntemdir (Bacanlı, 2006:36).

Değer analizinde öğrencilerin, karşılaştıkları değerlerle ilgili sorunlar hakkında karar verebilmek için bilimsel araştırma ve mantıksal düşünme sürecini kullanabilmelerine yardımcı olmaktadır.

Ahlâki muhakeme yaklaşımında öğretmenin rolü ahlâki ikilemlerin bulunduğu örnekler vererek öğrencilerin kendi çıkmazlarını çözmelerine yardım etmektir. İkilem iki farklı değer ilkesinin çatıştığı gerçek yaşam problemleridir (Doğanay, 2006:275). Telkin (doğrudan veya değer aşılama) yönteminde ise; öğretmen tarafından değer belirlenir ve etkinlikler ile değer öğretilir. Değeri uygulayanlar ödüllendirilir.

CEVAP B

66. Seçici dinleme de Dinleme/izleme amacına veya ilgi alanına yönelik olarak dinlenenlerden/izlenenlerden bir veya birkaç bölüm/ konu seçilerek yalnızca bu kısımlar dikkatle dinlenir/izlenir. Örneğin; öğretmen-öğrenci, doktor-hasta, satıcı-müşteri vb.

CEVAP B

67. Konuşmada, karşısındakinin değer yargılarını, duygu ve düşüncelerini anladığını hissettirerek etkili bir iletişim kurmayı sağlayan empati kurmadır.

CEVAP D

68. Öğrencinin bilgi sahibi olduğu konuları kendi cümleleriyle ifade etmesi, örnekleyebilmesi, açıklaması veya sınıflandırması anlama(kavrama) düzeyindedir.

CEVAP B

69. Şiirde ahenk unsurları (ölçü, kafiye, redif, nakarat; ses, kelime ve kelime grubu tekrarı, ses akışı vb.) üzerinde durulur.

b. Hece ölçüsünde hece sayısı eşitliğinin, aruz ölçüsünde hecelerin açık-kapalı (uzun-kısa) oluşunun esas alındığı üzerinde durulur. Ancak aruz kalıplarına ve şiirde aruz ölçüsünü buldurmaya yönelik çalışmalara yer verilmez.

c. Şiirin ahenk ve şekil özelliklerinin -varsa- içerikle ilişkisi üzerinde durulur. Bazı şiirlerde ölçü ve kafiye seçimi, kelimelerin düzenlenişi, dizelerin uzunluğu-kısalığı vb. aracılığıyla içeriğin görsel olarak şiirin şekline yansıtıldığı ve/veya ahenk özelliklerinin içerikle bağlantılı olduğu belirtilir. A şıkkı redif, D şıkkı ise aliterasyona örnektir. E şıkkındaki ifade ise "satirik şiir" ile ilgili bir bilgidir. Metne/döneme göre konu bakımından lirik, epik, pastoral, satirik, didaktik şiir türlerine ise Şiirin nazım biçimini ve nazım türünü tespit eder kazanımında değinilmesi gerekirdi.

CEVAP E

70. Tanık gösterme yazarın düşüncesini kabul ettirmek için, kendisi ile aynı doğrultuda düşünen birinden alıntı yapması, onun sözüne yer vermesidir. Tanık göstermede iki iddia vardır; biri yazara, diğeri tanık gösterilen kişiye aittir, bu iki iddia da aynı düşünceyi savunur.

Örneklemede ise yalnız bir iddia bulunur, bu iddia çeşitli örneklerle desteklenir. Bu örnekler kavramlar, nesnelere vs. her şey olabilir.

CEVAP B

71. B,C,D ve E seçenekleri doğru iken Yazısının okunaklılığını ve sayfa düzenini gözden geçirmesi sağlanması yazdığı metni gözden geçirir kazanımı ile ilgilidir.

CEVAP A

72. Bir hayat hikayesini belgelere dayandırarak yazan kişi kendi hayat hikayesini yazarsa otobiyografi; başkasınınkini yazarsa biyografi olur. Metinde kişinin günlük hayatında yaşadığı ya da şahit olduğu olayları sıralama anı, olayların geçtiği yeri anlatma gezi yazısı olur. Fıkra türüne yönelik bir yönerge yoktur.

CEVAP C

73. Roman, hikâye, anı, tiyatro gibi pek çok türde eser veren sanatçının Seviyye Talib, Handan, Ateşten Gömlek, Vurun Kahpeye, Zeyno'nun Oğlu, Sinekli Bakkal, Tatarcık roman; Harap Mabetler, Dağa Çıkan Kurt hikâye; Türk'ün Ateşle İmtihanı anı; Kenan Çobanları, Maske ve Ruh tiyatro türündeki eserlerinden bazıları olan yazar Halide Edip Adivar'dır.

CEVAP C

74. II. VE III. Öncüller doğru iken edebiyat kelimesi Arapça edeb kelimesinden türetilmiştir.

CEVAP D

75. Eğer bir mahlas beytinde kullanılan mahlas hem şairin imza adını hem de başka bir anlamı taşıyacak şekilde kullanılmışsa hüsnitahallus sanatı yapılmış sayılmaktadır.

E seçeneği Baki'ye ait olan beyitte Baki hem isim hem sonsuz anlamında aynı anda kullanılmıştır. Bu durum öğrencilerde kafa karışıklığına sebep alacağı için öğretmenin "Mahlas kullanmaya tahallus, mahlasın geçtiği beyite de mahlas beyti denir. Mahlas beytinde mahlası yalnız ad olarak değil anlamından da yararlanarak kullanma ise bir sanat (hüsnitahallus) sayılmıştır demek zorunda kalacaktır.

CEVAP E

Online Video Derslerle

 DİJİTAL HOCA AKADEMİ

7/24 Yanınızda!

Türkiye'nin Dijital
Eğitim Platformu

www.dijitalhoca.com.tr

Türkiye'nin
Dijital Kitapçısı

www.dhkitap.com

Türkiye'nin Online
Deneme Sınav Merkezi

www.tgdeneme.com

www.dijitalhoca.com.tr | 0539 562 46 22